

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

† Arcadie Ciupercovici

Metropolitul Bucovinei.

Biserica ortodocșă română e pusă de nou în jale adâncă.

Metropolitul Arcadie al Bucovinei și Dalmației, după un morb lung și plin de grele suferințe a decedat în Domnul eri, Marți, la orele 12 din zi, în etate de 79 ani.

Slăbiciunea cea mare de care era cuprins în timpul din urmă înaltul prelat, respirația îngreunată și neregulata funcționare a inimii, — toate în strinsă legătură cu morbul de care suferea, — l-au făcut pe bunul și blândul cap bisericesc să simtă înaintea apropiată sa trecere la cele eterne, și de aceea încă Joia trecută a predat conducerea dieceșei P. S. Sale domnului episcop Dr. V. V. de Repta, pentru-ca toate momentele din urmă, petrecute în viața acesta vremelnică, să și-le pōtă consacra pregătirii pentru calea care duce la viața de veci.

Decedatul Metropolit Arcadiu Ciupercovici, s'a născut la 14 April 1823 st. v. în Câmpulungul-Bucovinei, căpătând în botez numele Alexandru.

Familia sa, originară din Fundul-Moldovei, se cheamă Ciupercă. Moșul seu Gavril era preot în Fundul-Moldovei pe timpul încorporării Bucovinei la Austria. Inscris la școala clericală din Sucéva, directorul școlei l'a înmatriculat cu numele Ciupercovici. La 1847, după absolvirea teologiei, s'a căsătorit și a fost trimis preot la Toporouț, de unde în 1848 a fost chemat preot la Cernăuța pe moșia Hurmuzachestilor; de acolo, la 1853, s'a strămutat la Bădeuț și Mileșăuț. La 1861 a rămas văduv, ear' la 1866 a intrat în cinul monachal la mănăstirea Putna, primind numele monachal Arcadie.

La 1874 e ridicat la rangul de archimandrit, ear' la 1878 a fost numit asesor consistorial. La 1880 e numit vicariu general sub arhiepiscopul-metropolit Dr. Silvestru Morariu An-

dreevici, ear' după mōrtea acestuia (în-tēmplată în 1895) în Februarie 1896 e numit arhiepiscop-metropolit al Bucovinei și Dalmației și sfințit în April 1896 în Viena. Instalarea în scaunul arhiepiscopesc i-a fost în Maiu 1896.

După o muncă obositoare, prestată la altariul Domnului, timp de preste jumătate de veac, înaltul prelat liniștit a putut să părăsescă acēsta vale a plāngerilor, pentru a și primi rēsplata acolo, unde drēptă judecată se croeșce asupra tuturor faptelor omenesci.

Odihnescă-l Dumnezeu în pace, ear' sufletul seu nobil așeze-l acolo unde toți drepții se odihnesc.

În veci amintirea lui!

Ne trebuiesc episcopii nouē.

Atențiunea tuturor credincioșilor bisericei nōstre este îndreptată asupra pasului făcut Joia trecută din partea episcopatului nostru ortodox român din patrie, cu prezentarea la Maiestatea Sa, preagrațiosul nostru Domnitoriu, și cu predarea memorandumului în cauza mănăstirilor, rămase în posesiunea bisericei sērbesci. E un moment însemnat acesta în viața nōstră bisericească, care nu s'a mai întēplat de la începutul anului 1879, când asemenea a apelat biserica nōstră prin episcopatul seu, în frunte cu rēposatul metropolit Miron Romanul, la sprijinul părintesc al regelui. Era atunci vorbă de proiectul, devenit mai târziu lege, despre introducerea limbei magiare în școalele pōporale ca studiu obligat. Episcopatul și o deputațiune de 9 inși din cele 3 consistorii eparchiale au predat atunci o reprezentare Maiestății Sale, cerēnd scutul preaînalt față de autonomia bisericei.

Drept aceea merită o apreciere specială din tōte punctele de vedere. Asupra cuprinsului memorandumului și a petiului bisericei ortodocșe române se vor nasce de sigur discuțiuni, mai ales în presa sērbescă, pe cari probabil vom avē ocaziune a le împărtași cetitorilor nostri; ear' rezultatul final al cererii din

memorand și al pașilor ce vor fi a se mai întreprinde în urma rezoluțiunii preaînalte, ce se sperēză, se va putē ști numai după un interval mai lung de timp.

Noi însă de astădată alt moment cu totul independent voim să scōtem la ivēlă. Și anume micul număr al episcopilor, cari formēză episcopatul ortodox român din patrie. De-si e cunoscută vorba, că *tres faciunt collegium*, dar' totuși la un număr de credincioși de 1.700.000, cāți sunt în metropolia nōstră, trei episcopi sunt disparent de puțini. Și nici-când nu iasă acest ne-însemnat număr mai tare la ivēlă, de cāt tocmai la asemenea ocaziuni importante, precum a fost și prezentarea de Joi. Puțini sunt toți 3; dar' apoi părintele episcop Iosif Goldiș de la Arad nefiind încă pe deplin restaurat din morbul de care a suferit în timpul din urmă și astfel neputēnd lua parte la acēsta prezentare — episcopatul s'a redus la doi inși: la arhiepiscopatul și metropolitul nostru Ioan Metian și la părintele episcop Nicolae Popea al Caransebeșului. Adeverat, că de multe-ori vildrea individuală a unuia cumpēnesce cāt sute de inși, dar' cu tōte acestea numărul încă și are însemnătatea sa specială, care nu trebuie perdută din vedere. Alta este impresia, când și-se presintă 1—2 și alta când numărul este mai impunētor. Sērbii din țară de pildă sunt o mână de ōmeni și au 7 episcopii. Episcopul de la Buda-Sânt-andrieu abia are peste 20000 de credincioși, precând la noi, în arhidieceșă 18 protopopi au preste 20000 de credincioși; ba protopopiatul Orēștiei se ridică singur la 40.000 și al Zaran-dului trece preste 40.000. Aceeasi proporție o aflăm și în eparchiile sufragane. Nu există dōră nicāiri în lumea creștină o diferență atât de mare între numărul credincioșilor și al capilor lor bisericesci, ca și la Românii ortodocși din patrie, ceea-ce este de sigur în defavorul progresului general al bisericei celei vii, al poporului păstorit.

Ziariul nostru a espus anul trecut în un șir lung de articoli istoricul în-

fințării nouelor eparchii și motivele, cari pledēză pentru urgența întrupării lor; ear' de astădată am scos la ivēlă numai momentul indicat mai sus, atrăgēnd atențiunea factorilor competenți, a consistoriului metropolitan și a cercurilor congresuale asupra lui, accentuând, că înființarea de episcopii nouē: la *Timișōra*, la *Oradea-mare* și la *Cluj* este o necesitate reclamată de binele și progresul bisericei nōstre, și mai ales de demnitatea numēroșilor credincioși ai ei.

Prigonirea tinerimei universitare. Cu privire la cele scrise sub titlul acesta în numărul trecut, primim informațiunea de la Budapesta, că doi tineri universitari romāni, Constantin Manea jurist și Dionisie Stoica stud în filosofie, s'au prezentat la rectorul universității din Budapesta, pentru a'i declara în numele tinerimei universitare romāne, că studenții romāni de la universitatea din Budapesta n'au întreprins absolut nici un pas în ce privește congresul studentesc și nici n'au de cuget să întreprindă. Dacă în privința acēsta a apărut vre-un apel în presa romānă, ca studenții romāni să se grupeze cu cei din România, — articolul-apel n'a fost scris în numele tinerimei universitare romāne din Budapesta, și nici n'a avut nici o înfrință asupra ei. Peste tot tinerimea universitară romānă din Budapesta e străină de ori-ce mișcare în jurul congresului studentesc internațional și e străină de ori-ce *act politic*, pentru-că treaba ei e să și caute de studii, nu de politică. După ce asemenea declarațiuni *corecte și liniștitoare* au făcut și tinerii universitari citați în fața rectorului, care în urma svonurilor alarmante trebuia să iee măsurile luate, ear' în dieta țeri deputatul Dr. Nicolae Șerban încă a declarat, că s'a convins pe deplin, că învinuirile aduse tinerimei romāne universitare din Budapesta sunt lipsite de ori-ce basă și sunt gōle invențiuni: credem că afacerea e aplănată și terminată în bine. Din tōte

FOIȘORĂ

De ale calendarului.

În revista „Vatra” anul I. Nr. 3 pe pag. 95 se publicase o formulă, cu ajutorul căreia poți afla prin calcul, că un dat ōre-care, pe ce zi a sēptēmānei a cădūt ori va cădē.

Calcularea după formula amintită e însă prea complicată, cu greu de ținut în minte și deci puțin practicabilă.

După multe combinări am reușit a descoperi un metod mai simplu și fără greș, după care se pōte ajunge la același rezultat.

La aplicarea lui servesc de basă unele reguli generale.

E cert lucru, că știind pe ce zi a sēptēmānei (Luni, Marți etc.) a cădūt ori va cădē 1 Ianuarie a cutărui an, și că anul respectiv fost-a ori fi-va comun (de 365 zile), ori visect (de 366 zile), poți calcula ușor, cu capul, ori-ce dat de preste an pe ce zi a cădūt ori va cădē.

Ca rezultat al combinărilor mele și restringēndu-mē deocamdată numai la secolul de curēnd trecut, am constatat următoarele:

1. Periōdele de cāte 28 de ani se repetēză nealterat, așa că tot la 28 de ani cad sērbătorile fixe pe aceeași zi.

2. Anii comuni se termină cu ziua cu care s'au și început (ad. 1 Ian. și 31 Dec.); cei visecți cu ziua următoare. Prin urmare 1 Ianuarie sare după anul comun cu o zi, ear' după cel visect cu două zile.

3. Ani visecți sunt aceia, ale căror zeți și unimi (pentru înlesnirea în calculare se lasă sutele afară) se pot împărți cu 4 fără să rămānă rest. Tot al 4-lea an e visect.

4. 1 Ianuarie în 1800 a cădūt pe o zi de Duminecă și anul a fost visect. Anul 1828, 1856 și 1884 au fost, ear' 1912, 1940 etc., vor fi întru tōte asemenea.

Tot asemenea sunt și se repetēză anii corespunđători, tot al 28-lea din lăuntru acestor periōde, precum și a celor anterioare sau următoare.

Astfel anul 1801 e egal cu 1829, 1857, 1885, etc.

Aplicând regulile premise, iată șematismul pe primul period. E de notat că anii visecți sunt subliniați.

1 Ianuarie în	1800	a căzut	Duminecă
"	1801	"	Marți
"	1802	"	Mercuri
"	1803	"	Joi
"	1804	"	Vineri
"	1805	"	Duminecă
"	1806	"	Luni
"	1807	"	Marți
"	1808	"	Mercuri
"	1809	"	Vineri
"	1810	"	Sâmbată
"	1812	"	Luni
"	1815	"	Vineri
"	1820	"	Joi
"	1825	"	Joi
"	1828	"	Duminecă
"	1829	"	Marți

și se repetēză ciclul de la 1800 înainte.

Să cercăm cu câteva exemple.

1. În 24 Ianuarie 1859 s'a efectuit unirea principatelor romāne. Pe ce zi a cădūt acel dat memorabil?

Anul 1859 corēspunde anului 1803, deci 1 Ianuarie a cădūt într'o Joi. Tot Joi a fost în 8, 15 și 22 Ianuarie. Ear' 24 Ianuarie a cădūt într'o Sâmbată!

2. Pe ce zi a cădūt 3/15 Maiu 1848?

Anul 1848 a fost visect (Febr. de 29 zile) și corespunde anului 1820. 1 Ianuarie a cădūt Joi. Tot Joi au fost zilele 8, 29 Ian. 5, 12, 19, 26 Febr.: 4, 11, 18, 25 Martie; 1, 29 Aprilie. Deci într'o Luni! (Veți „Car-tea de aur” vol. I. pag. 273).

3. În 20 Decembre 1808 s'a născut marele Arhiepiscop Andreiu baron de Șaguna. Datul acesta fiind mai aprōpe de 1 Ianuarie 1809, care a stat într'o Vineri, calculăm de aici înapoi și aflăm că ziua sasnumită a cădūt pe o Duminecă!

4. Metropolitul Miron a rēposat în 4 Oct. 1898. Ce zi a fost?

Anul 1898 corēspunde cu anul 1814 și anul 1899 cu 1815, în cari 2 ani din urmă 1 Ian. a cădūt pe o Vineri. Calculând înapoi aflăm că 29 și 1 Dec. a stat într'o Marți, 29 și 1 Nov. Duminecă, 29 și 1 Oct. Joi; ear' 4 Oct. într'o Duminecă!

În modul arătat — știind anul, luna și ziua — fie-care pōte calcula în ce zi s'a născut, ori s'a întēplat cutare eveniment mai marcant din viața sa. A cerca nu-i lucru mare.

Gurariului, în Zilele-Babelor 1902.

Ioachim Muntean
preot ort. rom.

acestea vedem cu plăcere, că tinerimea și-a înțeles chemarea, de a se ocupa cu studiul, — ear' nu cu politica, ceea ce și noi îi recomandăm.

Din tractul Devei.

Sinodul protopresbiterial al tractului Deva.

— 26 Februarie v.

Conform convocătorului oficiului protopresb. al tractului Devei de dto 8/21 Februarie a. c. Nr. 69, Joi în 6 Martie nou a. c. s'a ținut sinodul protopresbiterial al acestui tract în Deva.

Intrunindu-se acest sinod în cancelaria protopresbiterială la orele 10 antemeridiane, vrednicul protopresbiter tractual *George Romanul* prin o cuvântare foarte acomodată salută pe cei prezenți, și implorând darul și ajutorul lui Dumnezeu asupra lucrărilor acestui sinod, a deschis ședința.

După constituirea biroului sinodal, la apelul nominal, din 36 membri au răspuns 22, 11 preoți și 11 mireni. La acesta s'a făcut amintire, că dintră membrii mireni, membrul cercului întâi al Devei, Ioan Moțiu jude de tablă, și membrul cercului al XIII „Suligete“, Lazar Bera teolog abs. și învățătoriu, în decursul acestui an au răposat. Sinodul prin sculare și-a exprimat condolențele; apoi s'a adus hotărârea a se face dispozițiuni pentru întregirea acestor locuri vacante.

După acestea s'a dat cetire protocolului comitetului protopresbiterial, și conform aceluia s'a pus la ordine Raportul oficiului protopresbiterial despre activitatea acestuia și despre starea protopresbiteratului cu finea anului 1901.

Vin aci cu bucurie și cu laudele cunvenite la adresa harnicului, activului și zelului nostru protopresbiter a aminti că raportul acesta foarte vast a fost ascultat cu multă plăcere și satisfacție, și cu viu interes din partea tuturor membrilor.

Prin acest raport agendele sinodului așa au fost puse la cale și pregătite, încât desbaterile și hotărârile au trebuit să urmeze de sine, fără multă discuție.

Mai înainte de a intra în meritul obiectului, vrednicul nostru protopresbiter în acest raport atrage atențiunea sinodului că Prea On. D-sa ca șef tractual s'a convins că multe sunt de făcut și regulat în acest tract, pentru-ca lucrurile să meargă așa după cum ar fi de dorit, și pentru-ca prin punerea lucrurilor noastre bis. și școlare la buna ordine preoțimea și învățătorimea noastră să poată câștiga vaza și autoritatea recerută, și constată cu plăcere că în această direcție s'a făcut un pas înainte. Atrage însă atențiunea asupra rului obicei al poporului rătăcit și sedus de străini, de a acusa pe preot și a-l calumnia în fața autorității bisericești, și o îndemnă și sfătușește, ca mai cu samă prin aceste părți unde poporul nostru este dus și sedus la multe rătăcirii, din partea răuvoitorilor neamului și bisericești, — să caute a trăi în cea mai buna înțelegere cu poporul, căci la delăturarea acestui rău numai bunul tact și înțelepciunea preotului poate ajuta; apoi roagă pe onorații membri mireni, a sfatului și lumina poporul, ca să fie mai indulgent și să respecte și onoreze pe păstoriile sei sufletești, căci cu acesta se respectă pe sine și biserica sa.

Referitor la împlinirea datoriilor oficiale atrage atențiunea preoțimeii, să și-le împlinescă cu scumpătate și strictețe, să nu aștepte repetite ursorii, căci cu acesta se împedecă regulata mergere a lucrărilor bisericești de jos până sus, și aceste pedeci și iregularități în organismul nostru bisericesc aduc mare daună nouă, poporului nostru, și bisericeii noastre.

Premițând acestea, vrednicul nostru protopresbiter își împarte raportul seu în trei părți; a) bisericești b) școlare și c) episcopesci.

Vin aici a descrie în liniiamente mai generale acest raport și anume:

I. În partea primă premergând espunerea activității oficiului, a scaunului, și a comitetului protopresbiterial, arată că după noua arondare acest protopresbiterat constă din 54 comune bis. din cari 37 matere și 17 filii; clerul constă din 1 protopresbiter cu 32 parochii în activitate, doi protopresbiteri în

pensiune și un preot în retragere; respectivul preot funcționează ca învățător de stat în Deva; parochii vacante sunt 7.

În decursul acestui an s'a deschis concurs pentru toate parochiile vacante, dar din lipsa de concurenți numai Bârcea mică a fost întregită, cu actualul paroch Nicolau Tronca.

Numărul familiilor din acest protopresbiterat este 6147; numărul sufletelor 26.802; din acestia știu ceti și serie 4923.

(Va urma.)

Din tractul Lupșei.

— Alegerea de protopresbiter. —

Ponor, 28 Februarie v.

În viața noastră constituțională bisericească protopresbiterii sunt cei dintâi preoți întru preoțimea tractuală. Ei sunt căpetenia unui tract protopresbiterial, se sfințesc de Arhiepiscop prin hirotesie și se provăd cu singhile sau gramată. Dela persoana și aptitudinea lor atârna înaintarea sau regresarea unui tract, căci protopopii sunt organele autorității mai înalte bisericești, prin cari acesta împărtășește ordinațiunile sale către preoțime și poporul eparchial. Protopopii au să privegheze asupra purtării preoțimeii, învățătorimeii și a poporului în cele bisericești și școlare. Ei au să privegheze asupra tuturor afacerilor bisericești și școlare și a face îndreptare unde ar observa că acestea nu merg după cum cere trebuința. Pe scurt protopresbiterii sunt ochii consistoriului și dela ei atârna binele ori răul, viața sau moartea unui tract. De aceea o alegere de protopop este de mare însemnatate, și merită a fi dată publicității ceva mai pe larg.

Dacă — după-ce preabunul Dumnezeu, a cărui înțelepciune este nestrăbătută de mintea omenescă, în 2 Martiu 1901 a chemat la cele vecinice pre prea-bunul și neuitatul nostru șef tractual protopresbiter *Ioan Danciu*, și inimile noastre cernite și întristate au rămas, — Românii ortodocși din tractul protopresbiterial al Lupșei au mai avut vre-o zi de bucurie, apoi a bună seamă ziua de 21 Februarie st. v. a. c. a fost o asemenea zi, căreia păreche zădarnic ne-am încerca a-i afla, căci în acea zi s'a săvârșit mărețul și importantul act de alegere a noului protopresbiter al tractului nostru Lupșa. Cu un dor ferbinte așteptat-au credincioșii noștri sosirea acestei mărețe și însemnate zile.

Deja din ziua premergătoare adică în 20 Februarie s'au înfășoșat în opidul *Ofenbaia*, reședința acestui protopresbiterat, P. O. D. comisariu consistorial asesor *Mateiu Voileanu*, unii membri ai comitetului protopresbiterial, făcând pregătirile împreună cu alegerea, adică ținând ședința de candidare a comitetului ppresbiterial. S'au mai arătat și unii membri ai sinodului protopresbiterial atestând ore-cum că mănă are să fie mare sărbătoare.

Diminșta următoare, de-și timpul era foarte nefavorabil, a întrunit în Ofenbaia cu puțin excepțiuni pe toți membrii sinodului protopresbiterial electoral și de pe fețele tuturor puteai ceti interesul, însuflețirea, bucuria și animația, pe care modesta mea penă nu e în stare a le pune pe hârtie.

Actului alegerii i-a permis serviciul divin împreună cu chemarea Duhului sfânt, oficiat de P. O. D. comisariu consistorial asesor *Mateiu Voileanu* cu asistența preoților *Vasilii Gan* paroch în Sălciva-de-sus și adm. prot., *Laurențiu Giorbea* din Ponor, *Vasilii Rușdea* din Poșaga de jos și bătrânul *Constantin Giurgescu* din Runc, la care serviciu au participat toți membrii prezenți ai sinodului protopresbiterial și un număr și ales public din loc și jur. La finea santei liturghii pășese comisariu consistorial la ușile împărătesei și mâncând din testul: „Eară tu, Dămine, carele scii inimile tuturor, arată-ne pe care l'ai ales Tu spre slujba acesta“ etc. mai bine de 1/2 oră ține o predică ocațională foarte frumoasă în care accentuează însemnatatea unei alegeri de protopresbiter, calitățile ce trebuie să întrunească un protopresbiter, foarte frumos aduse în legătură cu cele 7 daruri ale Duhului sfânt. Regret că nu mi stă vorbirea la dispoziție pentru a o da publicității.

Fie-care cuvânt rostit de dl comisariu în acea predică, era absorbit de public cu o sete neasfârșită. Sfatările, poveștile și adevărurile cu adevărat părintești din acea predică au edificat și pătuns inimile noastre atât

de mult, încât îți părea că te înalți în sferele mai înalte. Dar' apoi modul de predare și tonul dulce cu care măiestrul orator atât de bine știe să atingă cordele inimii, ținuta și înfățișarea P. On. D-sale adevărat preoțescă te făceau să exclami: iată un orator bisericesc, care cu cuvântul poate să pătrundă, să captiveze și răpescă inimile.

(Va urma.)

Din Brad.

— Masa studenților de la gimnasiul public român gr. or. din Brad. —

Toceam s'a plinit anul, decând Ven. Consistoriu Archid. a aprobat normativul, prin care s'a pus capăt unor emulări discordante escutate întru inteligența română și tinerimea studioasă din Zărand de a îmbunătăți traiul elevilor miseri prin crearea unei mese pe seama studenților de la gimnasiul public român gr. or. din Brad.

Prin normativ s'a statorit, ca acesta instituțiune umanitară să se pună în activitate îndată ce capitalul fundamental va fi 10.000 corone.

Ear' acest capital modest, prin dărnicia demnului binefăcător, întru cari se află Esc. Sa Dl arhiepiscop și metropolit *Ioan Metianu*, ilustra familie *Mocsanyi*, magnatul *Dr. Iosif Gal* și alți numeroși spriginitori ai culturai naționale, precum și prin spriginul institutiilor noastre de credit și economii în frunte cu *Albina, Victoria, Crișana, Ardeleana*, — s'a realizat în curând, resp. suma de 5429 cor. 50 fl. s'a rotunjit la 10.000 cor. Deja la 31 Dec. 1901 capitalul ajunsese la suma de 10,611.20 cor. depuse spre fructificare cu 6% și astfel ideea devine realitate.

Drept-aceia la 27 Februarie (12 Martiu) 1902 s'a făcut inaugurarea. Adunându-se elevii gimnasiali într-o singură sală, s'a prezentat și directorul gimnasial însoțit de corpul profesoral, și vesti tinerimei studioase concludul conferinței profesorale de la 13/26 Febr., prin care s'a decis, că „Masa studenților“, după ce capitalul prescriș s'a asigurat, să între în activitate la 1/14 Martie, 1902.

Capitalul fundamental s'a realizat prin contribuiri benevole ale binefăcătorilor, cari prin filerul jertfit din inimă curată, spre un scop umanitar, și-au eternizat vre-o ființă lor iubită, trecută prea curând la eternitate, vre-un moment însemnat din viața socială, precum: fidanțare, cununie, onomastică, serbare de an nou etc., ori și-au adăpat steta de a contribui la alungarea miseriei de la niște studenți orfani și lipsiți, dar' talentați și diligenți, ca scutiți barem în parte de lipsele traiului zilnic și asigurați cu prânz corăspunător să se poată perfecționa și întări și trupesce, ca astfel să poată deveni membrii folositori neamului nostru.

Considerând împregiurările întru cari se inaugurează acesta instituțiune, apoi elementele, — mai ales fii de învățători și plugari, — cari vor beneficia, precum și lipsa de a întări institutul nostru gimnasial din Brad cu toate instituțiunile cari atrag tinerimea studioasă, sper, că filerul depus pentru „Masa studenților“ din Brad va aduce rode vrednice.

Din venitelele capitalului primesc prânzul 6 elevi, respective se solvesce pentru fiecare câte 10 cor. pe lună.

Primii beneficiați sunt: 1. Victor Jula și 2. Ioan Dandea d'n. cl. IV g., 3. Traian Magier cl. III g., 4. Victor Emanuil Sabo și 5. Ioan Buta cl. II g. și 6. Ioan Ignaton cl. I. g. Trei fii de învățători români confesionali și trei de plugari.

Comisiunea administrativă s'a îngrijit și de partea morală-religioasă, prescriind beneficiarilor, ca și înainte de prânz să se rostescă rugăciuni corăspunzătoare, ear' Mercurea și Vinerea din Paresemi să li se servescă numai bucate de post.

Fie, ca „Masa studenților“ să devină un sprigin pentru institutul gimnasial român gr. din Brad! Fie, ca să fie un mângăitor pentru elevii beneficiați, ear' acestia să devină mândria neamului nostru! Fie, ca rezultatele obținându-se să poată încălzi toate inimile nobile pentru a contribui la sporirea capitalului fundamental, ca astfel modestul început să se poată desvolta într'un institut corăspunzător recerînțelor moderne ale educațiunii și civilizațiunii!

Dr. P. O.

Din Turda.

Sinodul protopresbiterial al tractului Turda.

— 15 Martie n.

Dor' nici un tract nu a suferit atâta în timpul vîduviei ca tractul Turda. Azi când avem în fruntea noastră un harnic, am pute zice neobosit protopop în persoana d-lui *Jovian Murășan*, pare-că simțim cum întră viața nouă în tractul amorțit. Simțim bătând puternic și la noi pulsul și arterele vieții constituționale bisericești.

Cea mai bună dovadă ne e decursul demn al sinodului protopresbiterial ținut în 23 Febr. st. v. în biserica gr. or. din Turda. Despre decursul acestui sinod precum și despre importante hotărâri luate cu ocazia acesta vin a raporta pe scurt în cele următoare.

Sinodului i-a premers serviciul divin și parastas pentru binefăcătorii A. B. de *Șaguna*, *Emanoil Gozdu*, *D. Andronic* și *Miron Romanul*. Serviciul divin a fost celebrat din partea M. O. D. protopop asistat de preoții *G. Hango*, din Gherla și *I. Petruș* din Cristiș.

Nu pot să las neamintit, că în decursul liturghiei a cântat corul de băieți din Agârbiciu condus de părintele V. Orășan și harnicul învățător I. Tănase. Corul constător din vreo 27 băieți și fete de școală s'a produs foarte bine. Nu ar strica dacă membrii sinodului ar povesti la cei de-acasă despre corul acesta și s'ar îndemna și alte sate să înființeze astfel de coruri, cari ridică mult frumseța serviciului d-zeesc și potențază pietatea credincioșilor.

Sinodul a fost deschis din partea M. O. D. protopop prin o vorbire potrivită, salutând pe membrii în primul sinod ordinar presidat de Domnia sa. Se constituie biroul alegându-se notar *Dr. Valer Moldovan* și bărbati de încredere domnii *I. Vescan* și *Vasilii Stănescu*.

Durere că din 25 membri ai sinodului abia au luat parte 16. O rămășiță tristă a anarhiei din trecut. În privința acesta nu strică dacă sinodul pune o pedepsă ore-care pe cei ce în viitor ar absenta nemotivat. A fi membru în sinod nu îți dă numai drept ci și datorițe, și dintră aceste din urmă prima e: de a te prezenta în sinod ori ați justifica eventuala împedecare.

A urmat am pute zice punctul de forță al sinodului, raportul protopresbiterului despre gestiunea din anul trecut.

Intr'adevăr că trebuie să fim cu multă recunoștință D-lui protopop pentru zelul cu care a adunat atâtea date statistice și ni-le-a prezentat într'un raport de patru côle, dându-ne astfel o iconă fidelă despre starea tractului. Iconă a fost fidelă, dar' tristă.

La ascultarea acestui raport ne-am putut convinge, că ce delăsat a fost tractul acesta atât de espus din toate punctele de vedere. Fie-care a putut vedea că ce ne dore, de ce avem lipsă și cât și cum trebuie să muncim, ca să nu rămânem de tot în dărdăul altor tracte și mai des a altor confesiuni.

Cred că mai bine va fi dacă voi da și eu câteva date estrase din acest raport. Date cari vorbesc elocuent și nemilos de adevărat:

1. Tractul constă din 31 parochii și 4 filii cu 30 biserici. Așadar în toate matrele sunt biserici afară de parochia nou înființată M. Uioara. Din aceste numai 6 sunt de piatră, ear' 24 de lemn, dintră cari unele foarte slabe. Parochii vacante, după ce în anul trecut s'au întregit deja 5, abia mai sunt două și și acelea pe cale de a fi întregite.

Numărul sufletelor a fost 14308, cu 265 mai mulți de cât în anul trecut. Din acestia abia 3133 știu serie și ceti, va să zică: numai 20 8%.

2. Școle sunt numai în 12 parochii. Dintră 12 învățători numai 2 sunt definitiv, ear' ceilalți numai provizori.

Copii obligați la școală au fost 1216. Au cercetat școală 1121 — în raport cu anul trecut o creștere de 339.

Ce privește înzestrarea copiilor cu cărți, apoi a școlilor cu bănci și cu grădini de pomărit, încă stăm cât se poate de rău.

3. Fondul protopresbiterial constă din 186 corone.

Raportul s'a luat la cunoștință, au uitat însă membrii să voteze mulțămită protopresbiterului pentru acuirea atâtor date prețioase, cari de sigur l'au costat multă muncă.

Raportul comitetului protop. prezentat de părintele I. Cimoca deasemenea s'a luat la cunoștință.

Conclusele comitetului protop. toate au fost primite parte unanim parte cu majoritate absolut. Dintră aceste din cauza importanței lor relev numai două:

1. Propunerea privitoare la *augmentarea fondului protopr. și sistemizarea dotațiunii și chiriei cancel. protopresbiterale.*

Fiind-că fondul protopresb. de prezent abia face 180 corone, așadar atâtă cât nimica, s'a ivit lipsa de a afla o modalitate prin care nu numai să se acopere spesele curente cum e dotațiunea de 400 cor. și 160 cor. chiria cancelariei protopopesce, ci ca an de an să se capitalizeze o sumă oarecare, ca cu timpul sumele de mai sus să se acopere din fondul înființând fără de a mai face repartitie pe popor.

Propunerea prezentată de comitet dovedește studiarea serioasă a chestiunii, pe care o rezolvă destul de just și acceptabil.

Anume, s'au împărțit toate comunele în 5 clase.

Cl. I.	contribue cu o cotă an. de 24 Cor.
II.	" " " " 20 "
III.	" " " " 14 "
IV.	" " " " 8 "
V.	" " " " 4 "

Sumele aceste sunt a se plăti în două rate. Tot la augmentarea fondului contribuie:

a) Protopres. la introducerea 50 cor. și cu o cotă anuală de 10 Cor.; b) Parochul și capelanul la introducerea 20 cor. și cu o cotă anuală de 5 cor.; c) Învățătorul la introducerea 10 cor. și cu o cotă anuală de 2 cor.; d) Cantorul la introducerea 5 cor. și cu o cotă anuală de 50 fil.; e) Crâșnicul la introducerea 1 cor. și cu o cotă anuală de 20 fileri.

Se vede din acestea că s'a realizat principiul de a angaja și împovora în mod proporțional cu venitul lor întreg poporul și toate fețele bisericesci.

Propunerea a fost primită cu 15 voturi contra 1.

2. A doua propunere momentuoasă a comitet. protopop. a fost referitor la acuirea unei case de reședință protopopesce. O propunere aceasta, pe care numai cine a umblat prin Turda și cunoște relațiile locale o poate aprea după merit. În orașul acesta, unde locuiesc vreo 10—11 preoți de la 6 confesiuni, unde fie-care parohie s'a silit să acuire o casă de locuință preotului lor, numai șeful tractului gr. or., protopopul e silit să se mute dintr-o uliță într'alta pe unde își poate găsi un cuartir acomodat. Eu aflu că nu e compatibil cu demnitătea ce-o îmbracă protopopul nostru, ca și pe viitor să fie silit a se muta de la o casă la alta. De aceea a fost binevenită propunerea comitetului, ca sinodul să enunțe necesitatea cumpărării unei case drept reședință protopopesce.

Ea' pentru ușurarea executării acestei propuneri sinodul autorizează pe M. O. D. protopop să întrevină în cauza aceasta la Prea-veneratul Consistoriu.

Pentru-că nu încapă îndoelă, că tractul chiar pe lângă o extremă încordare nu ar fi în stare să realizeze singur planul acesta. De aceea e lipsă, ca nicăiri și nici odată, ca și Preav. Consistor să facă ceva, ca să ne putem prezenta și noi cu demnitate în orașul Turda.

Un pas puternic întru întărirea bisericeii noastre în Turda s'a făcut prin transmutarea reședinței protopopești în centru. Nu-i permis să ne oprim la calea jumătate, ci trebuie să ne acuirăm și celelalte instituțiuni și bunuri cum e: o școală și reședință protopopesce. Cam acestea am avut a le înșira despre sinodul protopopesce din anul acesta. Fie ca hotărârile aici luate să formeze un nou punct de dezvoltare și înflorire a bisericeii noastre, respective a tractului Turda.

v. mol.

Avis.

Prea-veneratele oficii protopresbiterale și parohiale, epitropiile bisericesci, etc., cari expedeză cu asemnate postale bani la adresa consistoriului archidiececan și a librăriei archidiececane, sunt pofite a nota pe cuponul asemnatei pe scurt și scopul pentru care se trimit paralele, spre a se pute conta ori transpune imediat la destinațiunea lor.

NOUTĂȚI

† Metropolitul Arcadie.

Din incidentul trecerii la cele eterne a Metropolitului din Bucovina, *Arcadie Ciuperovici*, înaltpreasfințitul nostru Archiepiscop și Metropolit, *Ioan Metianu*, a adresat astăzi consistoriului din Cernăuți următoarea telegramă de condolență:

Veneratului Consistor Csernovics.

Participând și eu la durerea su-rorei biserice din Bucovina cauzată prin încetarea din viață a prea-veneratului archiepiscop și metropolit Arcadie, rog ceriul să i aline marea durere.

Ioan Metianu

metropolit.

Notăm, că înmormântarea decedatului Metropolit Arcadie se va face Sâmbătă, 22 Martie n. la orele zece din zi, în Cernăuți.

Ministrul-preșident Sturdza — la Timișoara. Ziarele din România susțin a ști, că o delegație de oficeri români sub conducerea ministrului-preșident și ad interim ministru de război Dimitrie A. Sturdza va călători în Maiu la Timișoara, pentru a saluta pe M. Sa împăratul și rege al nostru, din prilejul asistării sale la inaugurarea noului edificiu al școlii de cadeți.

La „Academia Română” din București sesiunea generală a anului curent se va începe Marți (25 Martie st. n.)

De la teatrul din București. Direcțiunea generală a Teatrelor profitând de prezența în București a celebrului bariton român *D. Popovici* și a cunoscutelor artiste lirice d-nele *Nilda* și *Demetrescu d'Asty*, a hotărât să dea o serie de șase reprezentațiuni de operă la cari vor lua parte, pe lângă artistii de mai sus, cunoscuții și mult aplaudați artiști: d-rele *Camilia Mihăilescu*, *V. Miciora* și *P. Moor* și d-nii *I. Băjenaru*, *Delianu*, *Teodorescu*, *Alexiu*, *Ghimpeanu*. Operile ce vor cânta sînt: *La 8 Martie st. v. „Carmen”*, cu dna *Nilda*; la 11 Martie *„Rigoletto”*, cu d. *Popovici* și *Camilia Mihăilescu*; la 13 Martie *„Rigoletto”*, cu d. *Popovici* și d-șora *Calopi Seinescu*, distinsa absolventă a conservatorului și elevă a d-nei *Carlota Leria*, în rolul *Gildei*; la 21 Martie: *„Carmen”* pentru a doua-ori; la 26 Martie *„Lucia”* cu dna *d'Asty*; la 30 Martie *„Traviata”* cu dra *d'Asty*.

Școala din Râșnov — închisă. Încă de prin August se constatare în Râșnov epidemia de șarlach, care ivită mai întâiu între Țigani, s'a estins apoi și în populația săsescă și cea română, culegând numeroase victime. Din cauza acestei epidemii școala română fusese închisă pe timp de 6 săptămâni, ea' acum — după-ce epidemia s'a ivit de nou — a fost de nou închisă, pe timp de 3 săptămâni.

Președintele Curiei, octogenarul Szabó Miklos, după cum vestese o fotografie din Budapesta, va cere în curând să fie trecut la pensie. Urmasul său, probabil că va fi *Vörösmarty Mihály*, fiul poetului *Vörösmarty* și fost secretariu de stat, ea' acum preșident al doilea al Curiei.

Dar pentru școală. Ni se scriu următoarele: Direcțiunea instituțională de credit și economii „*Vlădeasa*” din B.-Huedin a binevoit din profitul anului 1899 și 1900 a trimite pe sîma școlii confesionale din Calata-Mare 15 bucăți de cărți de lectură și de rugăciuni, — aceste cărți direct. scol. din Calata-mare le-a distribuit la 12 școlari lipsiți de mijloace din Calata-mare, ea' 3 la școlari gr. or. rom. de la școala de stat din Domoș.

Când direcțiunea școlară în numele senatului școlar a adus viu și profunda sa mulțămire On. direcțiuni „*Vlădeasa*” pentru acest fapt maritim — totodată rîgă pe On. Redacțiune să binevoască a da loc în prețutul ziar „*Telegraful Român*” acestei fapte demne de imitat. Calata mare la 5 Martie 1902. *Gavril Condor* direct. școl. *T. Daul* inv.

Treizeci de ani — dascăliță. Gündöcs Emma, învățătoare în Budapesta, săptămîna trecută și-a serbat jubileul de 30 ani împliniți pe cariera dascăliei. E grea și spinosă cariera dascălescă și pentru bărbați chiar, dar pentru o femeie! Numita învățătoare a putut deci cu drept cuvînt să-și serbeze acest jubileu.

Mulțămire publică. Spre alimentarea „fondului zidirii bisericeii” a contribuit în zilele acestea și parohiana *Ana I. Tatu n. Simtion* cu suma de 200 corone. Primescă și pe această cale mulțămire binemeritată. În numele întregii obști creștinesce: *Sadu* în 1 Martie 1902. *Ioan Popovici* paroh gr.-or.

Nu e de ajuns averea și nascerea. *Casimir-Périer*, fostul preșident al Franciei, săptămîna trecută (Vineri) prezidînd bancheul reuniunilor studențesci în Paris, ținînd un discurs a zis, că dacă cineva voiesce să lucreze în interesul democrației franceze, nu-i e de ajuns provocarea la poziția socială moștenită prin nascere și la avere, ci prin muncă și vrednicie trebuie să-și și merite încrederea democrației. —

Duel de copii. Săptămîna trecută doi copii, elevi în clasa a doua la gimnasiul din Brzan (Galiția) s'au dueltat cu pistol. Distanța a fost de zece pași; ambii au pușcat deodată; unul a fost rănit de moarte, ea' celalalt a scăpat cu rănire mai puțin periculoasă. Motivul duelului a fost, că ambii cocoșei erau — îndrăgiți într-o fată.

Rectificare. Cu privire la cele scrise în numărul 25 al ziarului nostru, despre școala din *Rapoltul-mic*, care a căzut pradă focului, fără a fi fost asigurată, ni-se scrie că casa arsă nu era proprietatea comunei bisericesci, ci proprietate privată, fiind ea numai închiriată în scopul de a fi adăpostită în ea școala română. Când comuna bisericăscă va fi în stare să-și clădească școala proprie, și parochul locului, dl *Inocențiu Mermesan* ne asigură că lucrul acesta se va întempla în curînd, — atunci comuna bisericăscă o va asigura, împreună cu biserica și casa parohială. Luăm act.

Flăcăi ucigași. Flăcăii *Kócsi Ambrus* și *Petyánszki András* din comuna *Lelesz* (comitatul *Heves*) au împușcat pe judele comunal *Savnyik Gábor*. Înainte de prinderea postului avuse tineretului petrecere cu dans, la care cățiva flăcăi au făcut gălgăie și scandal. Judele a trimis la ei pe juratul, dar flăcăii în loc să-i deie ascultare l'au dat afară din localul petrecerii. La acesta a mers la ei în-suși judele și fiind-că cei doi flăcăi amintiți mai sus erau mai gălgioși și obraznici, li-a ras vr'o câteva cu băta peste spate. Din răsunare apoi *Kócsi* și *Petyánszky* au pândit într-o sîră pe judele și l'au împușcat.

Apărare contra colerei. Direcțiunea serviciului sanitar superior din *București* primind șirează că la *Mecca*, *Medina* și *Djeddah* au murit dintră cei atinși de coleră un număr de 158 persoane, a dat ordine severe prefecților din *Tulcea* și *Constanța*, ca să formeze un tablou (conspet) de toți musulmanii cari plăcă în peregrinaj la locul sfînt al lor (*Mecca*), pentru-ca la reîntorcere să fie supuși unei rigurose carantine.

Din public.)*

Mulțămire publică.

Ne luăm voie a aduce la cunoștința publică, că cu ocaziunea petrecerii aranjate în școala noastră din loc la 17 Februar a. c. st. v. în favorul fondului menit pentru zidirea bisericeii s'a realizat, după detragerea selselor de arangament, profitul curat de 10 cor.

La acest profit au contribuit cu supra solviri sîra la casă următorii domni și dîmne: *Vasiliu Rușdea* preot 1 cor. *Victoria Maxa* proprietară 50 fil. *Iosif Hătegan* preot gr.-cat. 1 cor. *Laurențiu Ciorbea* preot 1 cor. *Vasiliu Butură* inv. 1 cor. *Ioan Moldovan* inv. 40 fil. *Vasiliu Cozma* proprietar 1 cor. *Ioan Părvu* inv. 1 cor. *Petru Pașca* tutor orfanal 50 fil. *Vasile Miclea* inv. 40 fil. *Eugen Tatar* sub. not. 1 cor. *G. N. 2 cor.* *Dumitru Duma* primar 50 fil. *Andrei Muntean* inv. 2 cor. *Ioan Muntean* proprietar 20 fil. *V. G. 2 cor.*

Fără a se prezenta la petrecere au binevoit a contribui stimata dîmnă *Vadász Apollonia* măgistră postală 2 cor. și *Nicolau Fodorean* dir. de bancă 2 cor.

Deci ne simțim datori în numele bisericeii a exprima și pe această cale mulțămire noastră atât domnilor și dîmnelor cât și stimabilelor domnișore, cari n'au cruțat ostenele și spese, ci din depărtare au obosit, ca cu prezența lor să ridice și să încununeze petrecerea noastră.

Sălciva de sus la 26 Febr. 1902.

Mihail Gaja
epitrop.

Vasiliu Ioaniciu
inv.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacțiua nu primesce răspunderea.

Mulțămire publică.

Cu ocaziunea producțiunei declamatorice teatrale împreună cu dans, aranjată de tinerimea română din *Mateiaș* în sîra de 2 l. c. n. în scopul înființării bibliotecii parohiale au suprasolvit următorii dd: *I. Bercan* 1 cor., *A. Crețu* 1 cor., *S. Roșca* 60 fil., *I. Roșca* 30 fil., *G. Andron* 1 cor. 10 fil., *Hirsch David* 3 cor. 60 fil., *I. Brotea* 2 cor. 60 fil., ea' cu posta au intrat de la *G. Maican* inv. în *Ticușul rom.* 2 cor., de la *G. Repede* paroch în *Homorod* 1 cor. 20. Venitul întreg dă suma de 61 corone, din cari substrăgîndu-se spesele în sumă de 20 cor. 72 fil., rezultă un venit curat de 40 cor. 28 fil., care se va întrebuința spre scopul indicat.

Pentru sprijinul moral și material primescă st. domni contribuții și pe această cale cea mai călduroasă mulțămire, ea' tinerul *George Leucă* în special pentru bina pregătita cu mult gust.

Mateiaș în 13 Martie n. 1902.

Pentru aranjieri.

Ioan Brotea
paroch gr.-or.

Mulțămire publică.

Ne găsim în plăcuta pozițiune de a ne împlini una din sîntele datorințe față de spriginitorii cauzei clasei noastre de mijloc. Dacă producțiunea noastră publică din 23 Februarie a. c. a adaus o nouă și însemnată zală la lanțul activelor noastre, meritul incontestabil revine stimabilelor d-șore *Olivia Bardoși*, *Leniți Cnțan* și *Geni Simonescu*, cari în mod de tot prevenitor au binevoit a conlucra cu mai multe bucăți la concert, cum și d-lui *I. Iula*, elev în cursul III-lea pedagogic al seminarului nostru „*Andreian*”, cărora le exprimăm și pe această cale adîncă simțita noastră recunoștință.

Suprasolvenții respective contribuții nostri la această producțiune și anume: *Ilus. Sa domnul Dr. Iosif Gall*, membru în casa magnaților cu 10 corone; *Ludvig Fererez*, croitor 5 cor.; *Dr. E. Cristea*, secretar consistorial 2 corone 40 bani; *Paul Muntean*, subcolonel c. și r., *I. Popovici*, căpitan c. și în pensiu (Bpesta), *I. Mihu*, espeditor consist., *Dr. G. Proca*, profesor seminarial, fie-care cu câte 2 corone; *Ioan Simtion*, librar 1 coronă 20 bani; *Paul Cotoș*, funcționar consistorial, *Ioanichie Olariu*, cassar de bancă (*Ilia-Murășană*), *Ioan Budoiu*, paroch (*Cămpuri*), *Ioan Silaghi*, funcționar consistorial, fie-care câte 1 coronă; dîmna *Minerva Dr. Brote*, d-șora *Sabina Brote*, fie-care cu câte 80 bani; dîmna *Popovici (Sadu)* 60 bani; *Nicolae Solomon*, paroch (*Porumbacul-superior res.*), *Demetriu Mitoc*, măiestru croitor, *Ioan Imbuzan*, funcționar de finanțe, *Petru Stanciu*, zidar, *Dr. Petru Șpan*, profesor seminarial, *Victor Păcală*, profesor la școala „*Asociațiunii*”, *Ioan Platos*, învățător (*Turnișor*), *Ioan Radu*, propr. (*Turnișor*), *Timoteiu Popovici*, profesor semin., *Székely György*, croitor, d-na *Berta Dragomir*, *Dem. Comșa*, profesor semin., fie-care cu câte 40 bani; cu palaria s'a încassat prin subscribul preșident suma de 15 cor. 61 bani; ea' pentru invitarea în persoană prin preșident, au contribuit d-nii *Julian Popescu*, cassarul „*Albinei*” 20 bani și mărci postale din România în preț de 25 bani; *Iuliu Decian*, cand. de avocat, *Aurel Russu*, fie-care câte 40 bani; *Tassi Boiu*, 20 bani; *Emil Vințeler*, *Ioan Rebega* și *Petru Tincu*, funcț. la „*Albina*”, fie-care cu câte 10 bani. — Tuturor acestora deasemenea le aducem ferbințele noastre mulțămire.

Sibiu, 6 Martie n. 1902.

Comitetul „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*”.

V. Tordășianu,
preșident.

I. Apolzan,
notar.

Cărți și reviste.

Au eșit de sub tipariu în ediții noue emendate și augmentate, și se află de vîndgare în *Librăria archidiececană* următoarele cărți de școală:

1. *Istoria biblică* cu ilustrațiuni și cu o chartă a Palestinei, pentru școlile medii inferioare și școlile civile, de *Dr. Ilarion Pușcariu*, Archimandrit. Prețul broșat 1 cor. 10 fileri.

2. *Manual de istoria bisericească* pentru școlile medii și comerciale, în două părți, a) *Istoria bisericească generală* și b) *Istoria bisericeii ortodoxe române* de *Dr. Ilarion Pușcariu*, Archimandrit. Prețul broșat 2 corone.

Nr. 18/902 Comit. Poroch. [38] 2-3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de clădire revidiat de oficiul edil reg.-ung. de stat din Deva și aprobat de Venerabilul Consistoriu archidieceșan sub Nrii 5985 și 11.521/901, Comuna bisericăscă Deva dă în întreprindere repararea bisericii din loc pe cale de licitație publică minuendă, ce se va ține în 25 Martie v. (7 Aprilie n.) a. c. la 11 ore a. m. în școala gr.-or. din loc.

Prețul preliminar și totodată al strigărei este 11.608 cor. 30 fil., în care sumă este socotit și materialul de clădit. Din această sumă 3872 cor. 78 fil., cade pe bolta după sistemul Răbitz. Pentru boltă se primesc și oferte separate, pentru-că aceasta se poate efectui numai prin întreprinzători și măestri specialiști în acest ram.

Licitanții au a și trimitte ofertele lor d'impreună cu vadiul de 5% de la suma preliminară la George Gila președintele comitetului parochial în Deva până la ora prefaptă pentru începerea licitațiunei cu atât mai vârtos, cu cât cele sosite mai târziu nu se vor lua în considerare. Tot acolo se poate vedea planul și preliminarul cu condițiunile speciale — în fiecare zi între orele 11 și 2 din zi și între 4 și 6 p. m.

La licitare se admit numai concurenți cu garanță suficientă.

Protocolul de licitare cu contractul, ce se va încheia vor avea valoare numai după înalta aprobare a Venerabilului Consistoriu archidieceșan.

Deva, în 1/14 Martie 1902.

George Gila Athanasie Roșca m. p.
președ. comitet. notar.

Vidi

George Romanul m. p.
protopresbiter.

Nr. 319

Concurs

[37] 3-3

Pentru ocuparea postului de învățător la școala populară gr. or. din Rusciori se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

Salariu anual în bani 600 cor., și anume: 500 cor. subvențiune dela stat, 100 cor. dela biserică, cuartir liber în edificiul școlar, constător din 2 odăi, culină, cămară, pivniță, apoi lemne de încălțit.

Cei ce doresc a reflecta la acest post vor avea ași așterne suplicile de concurs instruite conform legilor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschiș, având a se prezenta înainte de alegere în vr'o Duminecă sau serbătoare în comună spre ași dovedi dexteritatea în cântările bisericesti și tipic.

Cu scirea și învoirea comitetului parochial amăsurat rezoluțiunei Veneratului Consistoriu archidieceșan dto 11 Februarie 1902 Nr. 1763 Șc.

Sibiu 25 Februarie 1902.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Sibiiului.

Ioan Papiu
protopresbiter

La Librăria Tipografiei Archidieceșane se află de vânzare:

Novele de Enric Sienkiewicz, trad.

de I. C. Panfu C. — 80

Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu 1—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10
bani mai mult.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop
și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Li-**
brăria archidieceșană în Sibiu cu prețurile: broșat
7 cor., legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat
8 cor., legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei;
cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pri-
pelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele
cu copcii galbene **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.**
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1901.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		
10.—	10.—	8.50	2.10	pl.	Viena	sos.	1.50	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	2.10	8.50	pl.	Viena	sos.	3.25	7.20	6.20	6.20
8.30	6.50	5.45	9.15		Budapesta (gara centrală).		7.10	1.50	6.20	7.50	8.10	6.50	10.00	2.15		Budapesta (gara centrală).		6.10	1.50	7.20	9.40
11.21	8.46	9.02	11.12		Szolnok		3.22	11.44	3.26	5.32	10.56	8.46	1.—	4.15		Szolnok		2.49	11.44	4.13	7.32
1.33	10.38	11.33	12.47		P. Ladány	pl.	12.54	10.06	1.12	3.56	3.55	11.51	6.03	7.11	sos.	Arad	pl.	9.55	8.18	11.20	4.21
3.42	11.56	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	sos.	11.04	8.43	11.36	2.38	4.30	12.41	6.35			Glogovaț	sos.	8.57		10.50	4.06
3.58	12.16	2.06	2.18	pl.	Mező Telegd		10.44	8.38	11.17	2.31	4.42	—	6.46			Györök		8.45		10.33	—
4.38	12.43	3.03	2.50		Rév		1.07	8.11	10.42	2.01	5.03	—	7.06			Pauliș		8.24		10.14	—
5.20	1.26	3.45	3.26		Bratca		9.32	7.47	10.48	1.34	5.14	—	7.16			Maria-Radna		8.12		10.00	—
5.43	—	4.06	—		Ciucia		9.11	—	9.50	—	5.35	12.49	7.29			Conop		7.57		9.45	3.27
6.31	2.16	4.52	4.16		Huedin		8.37	7.09	9.19	12.52	5.37	—	7.55			Bérsava		7.22		9.15	—
7.16	2.49	5.32	4.52		Nadășul-ung.		7.55	6.40	8.37	12.20	6.13	—	8.11			Soborșin		7.05		8.57	—
8.18	—	6.39	5.42		Cluș	pl.	6.54	5.41	7.37	—	6.58	1.46	8.51			Zam		6.75		8.15	2.31
8.33	3.50	6.59	5.55	sos.	Apahida	sos.	6.13	5.23	7.—	11.01	7.27	2.05	6.19			Gurasada		5.50		7.41	2.05
8.50	4.20	8.30	6.11	pl.	Ghiris		5.24	—	6.45	10.46	7.52	—	9.43			Ilia		5.23		7.16	—
9.07	4.41	8.59	6.27		Cucerdea	sos.	5.02	—	6.27	—	8.08	3.27	—			Branicica		5.13		7.06	1.39
10.14	5.56	10.29	7.26		Ujóra		3.40	—	5.12	9.23	8.26	—	9.52			Deva		4.49		6.43	—
10.44	6.24	11.16	7.50	pl.	Vințul-de-sus		3.11	—	4.43	8.54	8.52	2.54	10.42			Simeria (Piski)		4.27		6.20	1.12
10.56	6.33	11.31	7.52	sos.	Aiud		3.04	—	4.33	8.49	9.06	3.06	10.46			Orăștia		4.12		6.05	1.00
11.03	6.40	11.40	7.56		Teiuș	pl.	2.58	—	4.27	—	9.52	3.32	11.35			Șibot		3.33		5.19	12.12
11.12	6.48	11.50	—		Crăciunel		2.51	—	4.20	—	10.16	—	11.56			Vințul de jos		3.13		4.55	11.57
11.34	7.11	12.20	8.16	sos.	Blaș (ungh. Târnavei)		2.29	—	3.59	8.23	10.38	4.00	12.16			Alba-Iulia		2.53		4.34	11.40
11.52	7.32	12.46	8.32	pl.	Blaș	sos.	2.07	—	3.38	8.06	10.54	4.23	12.34			Teiuș	pl.	2.33		4.17	11.13
12.24	—	1.43	8.37	sos.	Micăsasa		1.42	—	3.02	8.00	11.30	—	1.05					2.—		3.43	—
12.53	—	2.17	—	pl.	Copșa-mică	pl.	1.09	—	2.36	—											
1.02	—	2.26	9.04		Mediaș	sos.	12.56	—	2.26	7.35											
1.14	—	2.36	—		Elisabetopole		12.49	—	2.16	—											
1.45	—	3.14	9.31	sos.	Sighișoara	pl.	12.11	—	1.44	7.08											
2.01	—	3.33	9.43	pl.	Hașfalău	sos.	11.50	—	1.25	6.56											
2.15	—	3.48	9.47		Homorod		11.14	—	1.06	6.50											
2.33	—	4.08	10.01	sos.	Agostonfalva		10.55	—	12.49	6.37											
3.04	—	4.45	10.25		Apapa		10.24	—	12.18	6.16											
3.40	—	5.27	10.53	pl.	Feldioara	sos.	9.45	—	11.40	5.49											
3.47	—	5.43	11.—	sos.	Brașov	pl.	9.35	—	11.33	5.42											
4.03	—	6.08	11.14		Timiș	sos.	9.12	—	11.16	5.28											
5.35	—	7.52	12.26	sos.	Predeal		9.27	—	10.03	4.23											
6.13	—	8.32	12.58	pl.	București	pl.	7.44	—	9.22	3.50											
6.43	—	9.09	1.16				6.38	—	8.57	3.35											
7.16	—	9.40	1.35	sos.			5.58	—	8.27	3.15											
8.—	—	10.25	2.09	pl.			5.08	—	7.48	2.45											
8.55	—	11.—	2.19	sos.			5.00	—	6.00	2.18											
4.40	—	12.26	3.01	pl.			8.47	—	4.05	1.42											
5.10	—	1.11	3.31	sos.			8.20	—	3.32	1.12											
11.55	—	8.05	9.10	pl.			3.05	—	7.50	9.15											

Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș										Arad — Timișoara											
tren de persoane				tren mixt.			tren de pers.	tren mixt	tren de pers.		tren de pers.				tren mixt.			tren de pers.	tren mixt		
2.21	4.43	11.19	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9.32	3.25	12.35	—	6.20	11.56	5.00	pl.	Arad	sos.	10.43	3.44	10.55	—
3.50	6.36	12.47	8.50		Ocna	pl.	5.07	8.08	1.50	11.01	—	7.08	12.42	6.14		Vinga		9.47	3.01	10.11	—
4.12	7.04	1.09	9.15	sos.	Sibiu		4.40	7.41	1.21	10.30	—	7.31	1.05	6.52	sos.	Mercizfalva		9.09	2.33	9.43	—
tr. mixt.	tr. mixt.			pl.	Tâlmăciu mare	sos.	—	7.33	—	8.57	—	8.01	1.35	7.39	pl.	Timișoara	pl.	8.25	2.00	9.10	—
4.33	Comisie	2.—	—		Avrig		—	6.45	—	8.04											
5.23	Nu mai	2.54	—		Făgăraș	pl.	—	6.01	—	7.15											
6.15	și Vinerea.	3.59	—	sos.			—	3.32	—	4.25											
8.34		6.35	—				—	—	—	—											

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.